

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

NACIONALNA AKCIJA VARNOSTNI PAS

PROGRAM AKTIVNOSTI
12. marec – 23. marec 2018

**Vam je že
kliknilo?**

KLIK VARNOSTNEGA PASU
vam lahko reši življenje. Vozimo pametno!

www.avp-rs.si

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

**vozi
pametno**
AGENCIJA ZA VARNOST PROMETA

1. UVOD

Varnostni pas spada med elemente pasivne varnosti, s pomočjo katerega lahko izredno pomembno zmanjšamo težo posledic prometnih nesreč. Študije iz tujine kažejo, da bi lahko z dosledno uporabo varnostnih pasov in otroških varnostnih sedežev pri vseh potnikih in vseh voznjeh zmanjšali število umrlih voznikov in potnikov za 50%.

Javna agencija RS za varnost prometa v letu 2018 vodi in koordinira nacionalno preventivno akcijo VARNOSTNI PAS glede uporabe varnostnega pasu in zadrževalnih sistemov, v kateri sodelujejo na nacionalni ravni državni organi in javne ustanove ter na lokalni ravni organi lokalnih skupnosti in nevladne organizacije s skupnim ciljem povečati delež uporabe pripetosti voznikov in potnikov med vožnjo. Namen preventivne akcije je osveščanje voznikov ter potnikov o pomembnih vidikih uporabe in pravilne namestitve varnostnega pasu ter vpliv na njihovo vedenje v vozilih in s tem posledično zmanjšati najhujše posledice prometnih nesreč. Saj pravilno nameščen varnostni pas v kombinaciji z zračnimi blazinami in drugimi elementi pasivne varnosti zagotavlja najboljšo zaščito voznikom in vsem potnikom v primeru prometne nesreče.

Vozniki in potniki spadajo med najpogostejše žrtve prometnih nesreč v Sloveniji, saj je več kot polovica vseh umrlih (51 %) umrlih v teh skupinah (vozniki OA, potniki OA, vozniki tovornih vozil). Samo z dosledno uporabo varnostnih pasov lahko zmanjšamo posledice prometnih nesreč, saj varnostni pas v primeru trčenja najbolj učinkovito preprečuje nastanek najhujših posledic (hude telesne poškodbe in smrt). Ob tem je potrebno izpostaviti, da je uporaba varnostnega pasu nujna na vseh voznjeh, ne glede na oddaljenost ali hitrost vožnje, ter na vseh sedežih in v vseh vozilih (spredaj in na zadnjih sedežih, v osebnih vozilih, avtobusih in tovornjakih). Mednarodne raziskave in študije jasno kažejo, da bi lahko z uporabo varnostnih pasov in otroških varnostnih sedežev zmanjšali število smrtnih žrtve in hudo poškodovanih med vozniki in potniki med 40 do 50 %. Kar pomeni, da bi lahko na evropskih cestah preživel do 6.000 oseb, če bi bila uporaba varnostnih pasov v vseh državah na najvišji ravni.

Z vidika povečevanja deleža uporabe varnostnih pasov in otroških varnostnih sedežev ter z vidika pravilne pripetosti, je potrebno izvajati različne vrste ukrepov na področjih:

- zakonodaja in predpisi
- osveščanje in informiranje udeležencev (medijska kampanja, izobraževanja in usposabljanja)
- tehnični elementi (opozarjanje na neprijetost)
- nadzor in kaznovanje

2. CILJ

Glede na namen akcije in nekatere mednarodne kazalce sta v akciji skladno z NPVCP 2013-2022 opredeljena naslednja cilja:

1. POVEČANJE STOPNJE UPORABE VARNOSTNEGA PASU V OSEBNIH AVTOMOBILIH, TOVORNIH VOZILIH IN AVTOBUSIH

Varnostni pas rešuje življenja, vendar je kljub splošnemu prepoznavanju pomembnosti varnostnega pasu, delež uporabe še vedno prenizek, predvsem pri voznjakh na krajših razdaljah in nižjih hitrostih, ter pri potnikih na zadnjih sedežih v vozilih in avtobusih. Prav tako stopnja pripetosti voznikov osebnih avtomobilov in potnikov, predvsem na zadnjih sedežih, ni zadovoljiva. Podatki iz leta 2016 kažejo, da je v Sloveniji v povprečju pripetih 90 % voznikov in 92 % sopotnikov spredaj, podoben je delež pripetosti mlajših otrok (94 %), ki potrebujejo otroške varnostne sedeže. Zaskrbljujoč je podatek, da se **zadrževalni sistemi pri prevozih otrok ne uporabljajo pri vseh voznjakh. Še vedno se veliko potnikov na zadnjih sedežih ne pripenja z varnostnim pasom**, čeprav so ob prometnih nesrečah posledice lahko zanje najhujše. Zato je problematičen delež pripetosti odraslih potnikov na zadnjih sedežih (v povprečju 69 %), ter tudi voznikov in potnikov v avtobusih in tovornih. Podatki tudi kažejo, da je pripetost znotraj naselij in pri nižjih hitrostih ter krajših razdaljah manjša, čeprav so posledice že pri trku 50 km/h lahko smrtne.

2. ZMANJŠANJE ŠTEVILA MRTVIH IN HUDO TELESNO POŠKODOVANIH ZARADI NEUPORABE VARNOSTNEGA PASU

V letu 2017 je na slovenskih cestah umrlo 30 voznikov osebnih vozil, pri 33 % (10 oseb) umrlih je bilo ugotovljeno, da med vožnjo niso uporabljali varnostnega pasu. Delež je v primerjavi z letom 2016 ostal približno enak. Pri potnikih v osebni vozilu je umrlo 18 oseb, delež umrlih, ki med vožnjo niso uporabljali varnostnega pasu pa znaša 50 % (9 oseb). Podobno je tudi med huje poškodovanimi, kjer 44 voznikov ni uporabljalo pasu. Ugotovljeno je bilo, da glede na uporabo varnostnega pasu še vedno majhen delež potnikov na zadnjih sedežih vozil ni bil pripet z varnostnim pasom.

Skladno z Obdobnim načrtom za izvajanje NPVCP v letu 2018 so ključne naloge in ukrepi o uporabi varnostnega pasu usmerjene:

- poostren nadzor uporabe varnostnega pasu s strani policije in občinskih redarstev,
- izvedba preventivne akcije o uporabi varnostnega pasu po IC in šolah vožnje

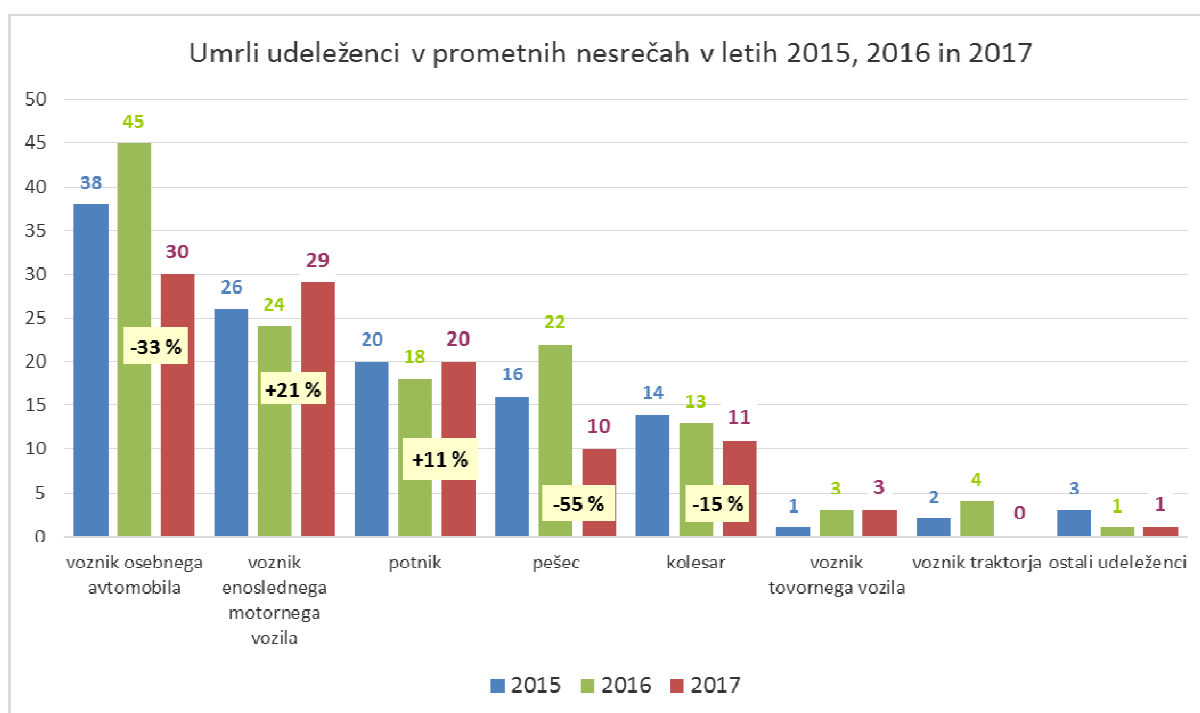
Akcijski načrt NPVCP - VARNOSTNI PAS

- izvajanje preventivnega programa Pasavček po šolah in vrtcih (projektno delo, demonstracije pravilne uporabe, preventivni dogodki, lutkovne predstave itd.)
- umestitev vsebin o uporabi varnostnega pasu v izobraževanje voznikov avtobusov in tovornih vozil
- izvedba predavanj za starše »Prva vožnja varna vožnja« v sodelovanju z občinskimi SPV,
- spodbujanje staršev, vzgojiteljev, učiteljev, ravnateljev in odgovornih oseb v podjetjih za prevoz potnikov k uporabi varnostnih pasov ter otroških sedežev.

3. VARNOST VOZNIKOV IN POTNIKOV

V letu 2017 je umrlo 30 (-33 %) voznikov osebnih vozil ter 18 (+5 %) potnikov osebnih vozil, ter 3 vozniki tovornega vozila. Vozniki in potniki spadajo med najpogostejše žrtve prometnih nesreč v Sloveniji, saj je skoraj 50 % umrlih v teh skupinah (vozniki OA, potniki OA, vozniki tovornih vozil). Zato je izrednega pomena, da zagotovimo dosledno uporabo varnostnega pasu zmanjšanje posledic prometnih nesreč.

Glede na deleže predstavljajo vozniki osebnih vozil 29 %, motoristi 28 %, potniki 19 %, pešci 9,6 %, kolesarji 10,6 %, vozniki tovornih vozil 3 %.

Slika: Prikaz števila smrtnih žrtev glede na vrsto udeležbe v prometu v letu 2017 ter primerjava s predhodnimi leti.

Povečana uporaba varnostnega pasu v zadnjem desetletju je posledica sprememb zakonodaje, tako na evropski kot nacionalni ravni, saj so za prekrške pri neuporabi varnostnega pasu določene visoke

Akcijski načrt NPVCP - VARNOSTNI PAS

denarne kazni, in pa seveda preventivnega opozarjanja osveščanja in opozarjanja. Na podlagi evropske zakonodaje so s priporočilom Evropske komisije podane zahteve glede vgradnje varnostnega pasa v vozilu ter obvezna pripetost med vožnjo. Evropska komisija je podala tudi smernice na področju varnosti v cestnem prometu za obdobje 2011-2020, kjer je med drugim določila višje standarde za varnost vozil ter izboljšanje usposabljanje voznikov in povečanje upoštevanje prometnih predpisov s ciljem zmanjšanja števila mrtvih v cestnem prometu.

V Sloveniji je obvezno pripenjanje z varnostnim pasom. V 33. členu Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP) je določeno, da morajo biti med vožnjo voznik in potniki v motornem vozilu, na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi, pripeti na način, ki ga je predvidel proizvajalec vozila glede na konstrukcijo zadrževalnega sistema. Nadzor in kaznovanje glede uporabe varnostnega pasu izvaja Policija, zakon pa podaja pooblastila tudi mestnemu redarstvu. Voznika ali potnika, ki ni pripet z varnostnim pasom, se kaznuje z globo v višini 120 evrov. Poleg tega so določbe glede varne vožnje otrok, otroci do višine 150 cm potrebujejo posebne homologirane zadrževalne sisteme, t.i. otroške varnostne sedeže, primerne otrokovi velikosti. Uporaba varnostnih pasov ni obvezna za potnike avtobusov mestnega potniškega prometa in avtobusov, ki imajo opredeljena stojišča (skladno z Zakonom o motornih vozilih).

4. ANALIZA UPORABE VARNOSTNEGA PASU V SLOVENIJI

Po podatkih iz analize stanja na tem področju so ključne ugotovitve naslednje:

- v letu 2017 je v prometnih nesrečah umrlo 10 voznikov osebnih avtomobilov, ki med vožnjo niso uporabljali varnostnega pasu oziroma 33 % umrlih voznikov osebnih vozil v času prometnih nesreč ni uporabljalo varnostnega pasu; prav tako je bilo 24 voznikov huje poškodovanih, ki med vožnjo niso uporabljali varnostnega pasu;
- v letu 2017 je 8 potnikov v osebnih vozilih umrlo, pri čemer niso uporabljali varnostnega pasu;
- po podatkih opazovanja, ki smo ga izvedli na AVP (maj 2016) med vožnjo varnostni pas uporablja v povprečju 90,4 % voznikov (moški v povprečju 88,4 % in ženske 94,7 %) in 91,8 % potnikov na sprednjih sedežih (moški v povprečju manj kot ženske);
- na zadnjih sedežih v osebnih avtomobilih varnostni pas povprečno uporablja 68,6 % odraslih potnikov ter v 88,3 % starejših otrok in 93,3 % mlajših otrok.

Spodnja tabela prikazuje uporabo varnostnega pasu voznikov osebnih avtomobilov v prometnih nesrečah, ki so se zgodile v letu 2017. Med 30 umrliimi vozniki osebnih avtomobilov je bilo 10 takšnih, ki v prometni nesreči niso uporabljali varnostnega pasu, pri 3 pa je bilo to nemogoče ugotoviti. Delež uporabe je znašal 57 %, manj kot leto poprej (62 %). Delež uporabe varnostnega pasu med poškodovanimi je večji – 81 % hudo telesno poškodovanih je uporabljalo varnostni pas v času prometnih nesreč, delež lažje telesno poškodovanih z uporabo varnostnega pasu pa je 94 %.

Akcijski načrt NPVCP - VARNOSTNI PAS

Tabela: Uporaba varnostnih pasov med vozniki osebnih avtomobilov udeleženi v PN v letih 2013 – 2017.

Varnostni pas vozniki OA	Umrli					Huje tel. poškod.					Lažje tel. poškod.				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
uporabljal	17	28	21	28	17	122	136	167	149	140	3512	3225	3399	3442	3205
ni uporabljal	18	9	16	15	10	31	27	26	44	24	124	75	81	83	88
neznano	6	4	1	2	3	4	11	9	9	9	158	149	154	132	129
skupaj	41	41	38	45	30	157	174	202	202	173	3794	3449	3634	3657	3422
% uporabe	41%	68%	55%	62%	57%	78%	78%	83%	74%	81%	93%	93%	94%	94%	94%
% neuporabe	44%	22%	42%	33%	33%	20%	15%	13%	22%	14%	3%	2%	2%	2%	3%

V lanskem letu je skupaj umrlo 18 potnikov v osebnih avtomobilih. Med vsemi umrlimi, jih je v času prometne nesreče 9 uporabljal varnostni pas (50 %), 8 oz. 44 % pa jih ni uporabljal (pri 1 je bilo nemogoče ugotoviti).

Med 3 umrlimi vozniki tovornih vozil v letu 2017, 2 v času prometne nesreče nista uporabljala varnostnega pasu.

Sistematično opazovanje uporabe varnostnega pasu leta 2016 je zajelo preko 100.000 vozil, osebnih avtomobilov, tovornih vozil in taksijev. Potekalo je po enotni metodologiji, in sicer v različnih krajih po Sloveniji, opazovanje je zajelo štiri vrste cest: lokalne ulice v naseljih, glavne ulice v naseljih, regionalne ceste in avtoceste. Opazovanje je potekalo več ur v dnevu in različne dneve v tednu (vključen tudi vikend). Tudi v letu 2016 je stopnja pripetosti z varnostnim pasom pri ženskah večja kot pri moških, ne glede na sedež, ki ga vozniki ali sopotniki v osebem avtomobilu zasedajo. Ugotovitev raziskovanj kaže, da so voznice bolj pogosto pripete z varnostnim pasom (94,7%), medtem ko se v povprečju pripenja le 88,4 % voznikov. Uporaba varnostnih pasov na sprednjih sedežih je v povprečju višja kot na zadnjih sedežih (68,3 %), kjer pa se je delež pripetosti povišal v primerjavi s predhodnimi opazovanji. Otroke na zadnjih sedežih v osebem avtomobilu pripenjamo v višjem deležu (88,3 % pri starejših otrocih ter 93,3 % pri mlajših otrocih, ki potrebujejo otroški varnostni sedež.

Tabela : Primerjava pripetosti voznikov, sopotnikov, starejših in mlajših otrok po letih

Leto	Voznik	spredaj	zadaj	star.otroci zadaj	ml. otroci zadaj
2005	85,5	86,6	28,4	47,1	57,5
2007	79,3	83,0	38,4	53,3	70,6
2008	86,8	88,7	50,1	66,8	70,9
2009	92,3	86,6	60,1	63,2	80,2
2010	91,6	92,9	50,4	69,8	91,7
2011	93,1	94,5	66,2	87,0	94,0
2016	90,4	91,8	68,6	88,3	93,3

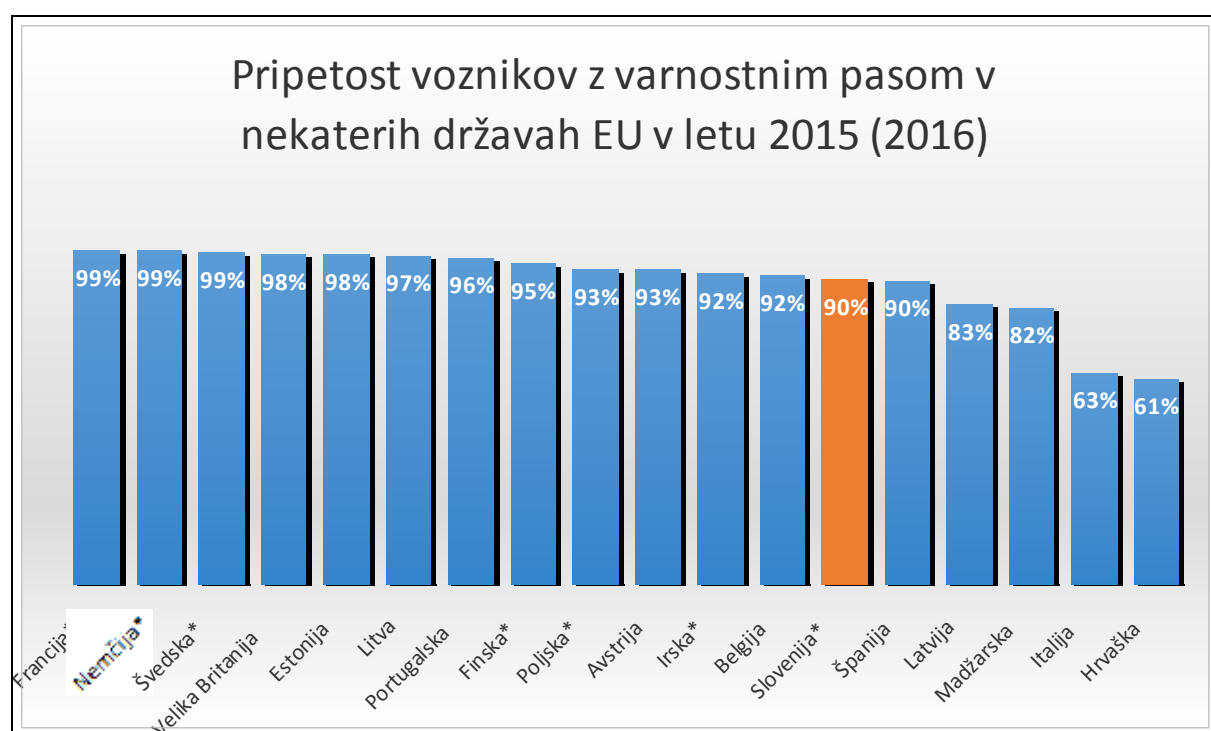
Primerjava pripetosti glede na vrsto cest in položaj sedeža v osebnih avtomobilih kaže enake ugotovitve glede deleža pripetosti voznikov in voznic glede na vrsto ceste. Največji delež pripetih voznikov in vseh potnikov, tudi otrok, je na avtocestah, najmanjši pa na ulicah znotraj naselja.

Akcijski načrt NPVCP - VARNOSTNI PAS

Če primerjamo pripetost in uporabo otroških varnostnih sedežev je opaziti, da se je pripetost otrok v primerjavi z letom 2005 izrazito pomembno izboljšala (iz 54 % v letu 2005, na skoraj 94 % v letih 2011 in 2016).

Mednarodne primerjave

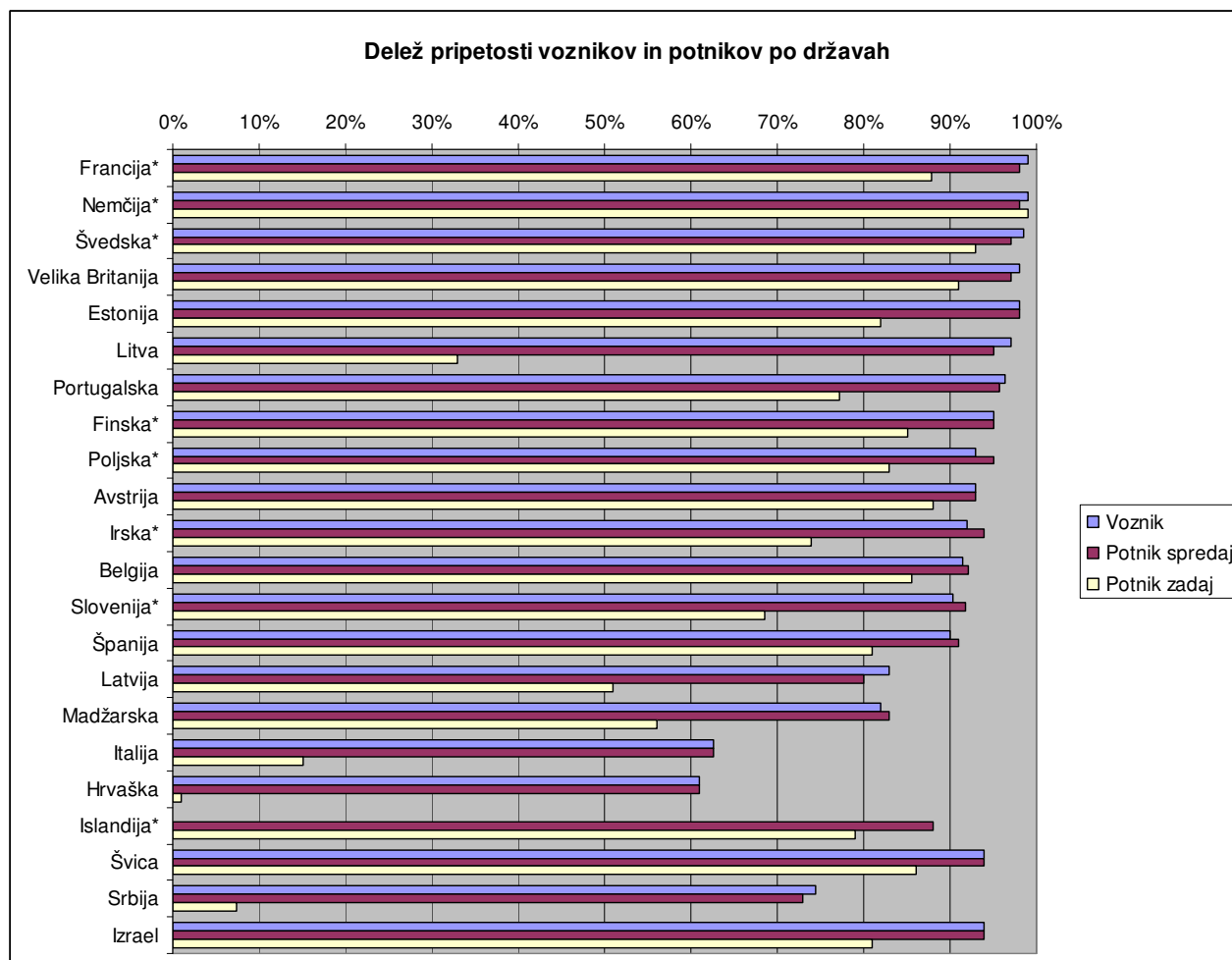
Primerjava pripetosti voznikov v nekaterih državah EU kaže, da se Slovenija nahaja med državami, kjer se vozniki sicer kar v velikem deležu pripenjajo (okrog 90 % v povprečju), vendar pa je kar nekaj držav, kjer je delež pripetosti voznikov blizu 99 % (Nizozemska, Švedska, Velika Britanija, Češka, Francija, Nemčija).

Slika: Odstotek uporabe varnostnega pasu voznikov osebnih vozil v nekaterih državah EU v letu 2015 oz. 2016.

V Sloveniji se po podatkih iz leta 2016 pripenja 90 % voznikov osebnih vozil. Najmanjši odstotek je pri Hrvaški in Italiji (nekaj čez 60 %). Glede na podatke, kako se je pripetost in uporaba varnostnih pasov spremenila v večletnem obdobju lahko izpostavimo, da je Slovenija med letoma 2005 in 2012 naredila izredno pomemben premik v smeri večje pripetosti voznikov in sicer se je delež povečal z 86 % pripetih voznikov na 93 %. V zadnjih dveh letih pa je nekoliko upadel (90 % v letu 2016).

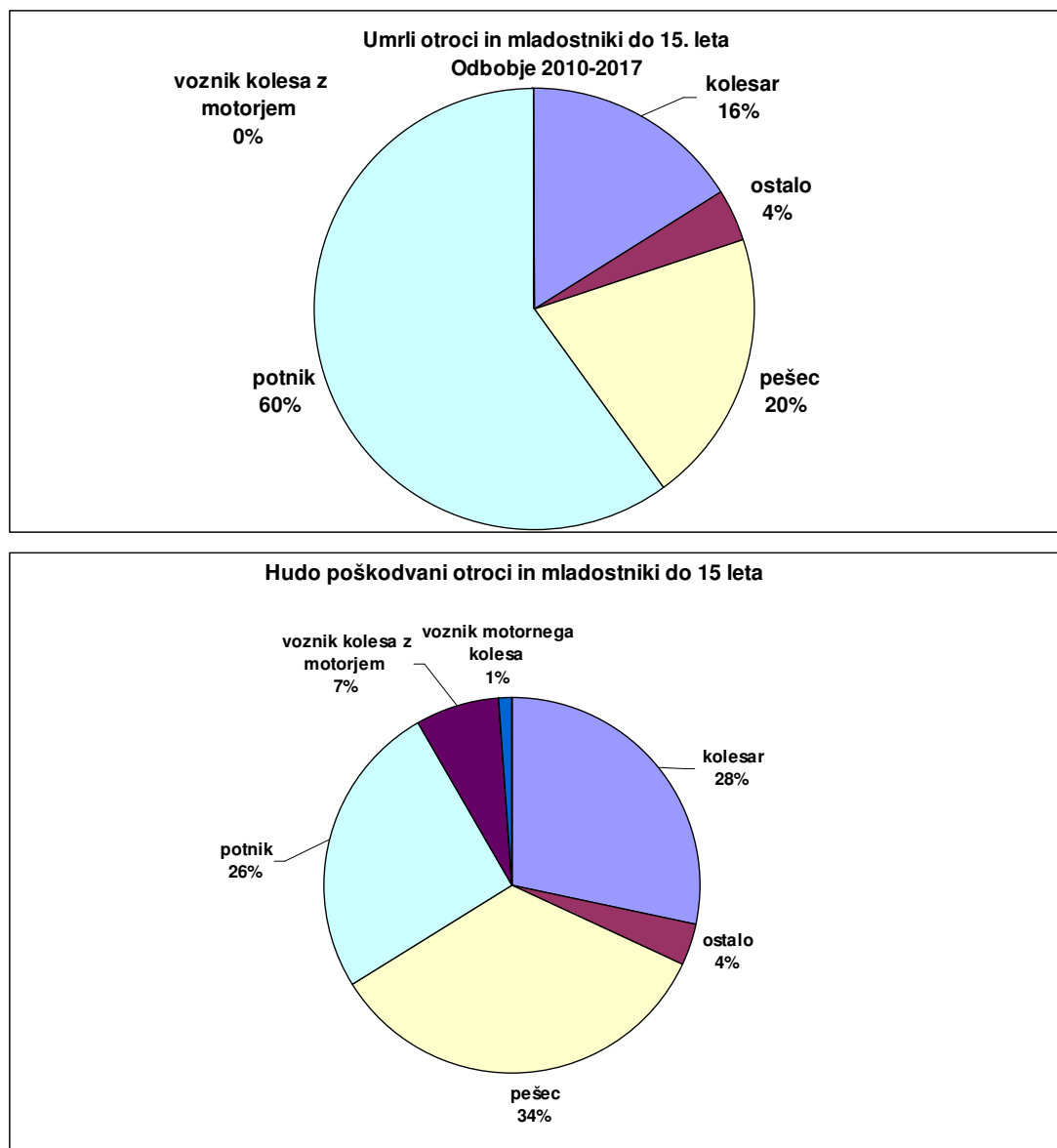
Glede na sedež je najvišji delež pripetosti pri voznikih (kar nekaj držav beleži 98 ali 99 % pripetost voznikov), sledijo potniki na sprednjih sedežih (okrog 95 %), najnižji pa je delež pripetosti potnikov na zadnjih sedežih. Pri slednji so odstopanja med državami zelo velika, pri bolj varnih državah je ta delež nad 90 %, sledijo države z 70 – 80 % pripetih potnikov zadaj, kamor sodi nekako tudi Slovenija, najnižji pa je delež pripetosti potnikov zadaj v Italiji, Madžarski, Hrvaški itd.

Slika: Primerjava pripetosti voznikov in potnikov v evropskih državah za leto 2015 oz. 2016(*).

5. VARNA VOŽNJA OTROK in PROJEKT PASAVČEK

Otroci so v prometu glede na statistične podatke najbolj ogroženi kot potniki v vozilih (približno 60 % med umrlimi in hudo poškodovanimi), pri predšolskih otrocih je ta delež še višji, ko morajo biti vedno zavarovani v otroških varnostnih sedežih in pripeti z varnostnimi pasovi. Samo z dosledno in ustrezno pripetostjo otrok, bomo lahko dosegli, da v prometnih nesrečah noben otrok kot potnik ne bo umrl ali bil huje poškodovan. Zato je namen aktivnosti glede varne vožnje otrok povečati zavedanje staršev, učiteljev in vzgojiteljev ter drugih odraslih ter jih informirati in izobraževati glede pravilne uporabe otroških varnostnih sedežev.

Slika: Umrli in hudo poškodovani otroci do 15. leta v prometnih nesrečah po vrsti udeležbe.

Da bi spodbudili varno vožnjo otrok, obvezno uporabo varnostnih pasov v motornih vozilih in pravilno uporabo otroških varnostnih sedežev, izvaja Javna agencija RS za varnost prometa v okviru svojih aktivnosti projekt Pasavček. S prijaznim likom Pasavčka spodbujamo otroke k stalni uporabi otroških avtosedežev in varnostnih pasov. Osnovni namen projekta Pasavček je informiranje in osveščanje glede pravilne uporabe otroških varnostnih sedežev in varnostnih pasov na vseh sedežev in pri vseh potniki v vozilih. Osnovna ciljna skupina so otroci, učitelji in vzgojitelji, preko otrok pa tudi starši in stari starši ter širša javnost. Po statističnih podatkih so otroci v prometu največkrat udeleženi v prometnih nesrečah, ko so kot potniki v vozilu, zato je tako pomembno, da so ustrezno zavarovani z otroškimi varnostnimi sedeži.

Aktivnosti projekta temeljijo na pozitivni spodbudi, saj bodo nagrajevali otroke, ki bodo v osebem avtomobilu pripeti. Nagrada je figurica pasavčka, ki je narejena tako, da se lahko z ježki pripne na

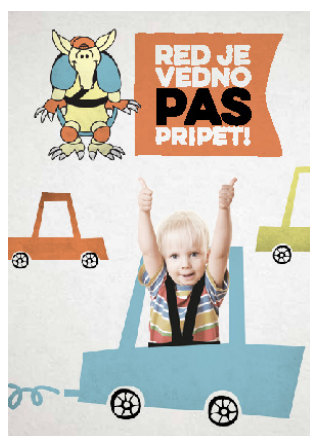
Akcijski načrt NPVCP - VARNOSTNI PAS

varnostni pas in jo ima otrok tudi v avtu. Lik pasavca je izbran, ker ima ta žival v svojem imenu tudi besedo pas in z besedno igro še poudarja uporabo varnostnega pasu.

Projekt Pasavček v Sloveniji poteka z naslednjimi aktivnostim:

- Projektno delo v vrtcih in OŠ
- Prireditve in dogodki s svetovanjem glede ustrezne uporabe otroških varnostnih sedežev
- Medijska kampanja v povezavi z aktivnostmi akcije Varnostni pas ter spremljanje uporabe varnostnih pasov s strani otrok-ambasadorjev sporočila Red je vedno pas pripet!
- Sodelovanje s Policijo ter občinskimi redarstvi
- Evalvacija projekta z opazovanjem dejanske uporabe varnostnih pasov in otroških varnostnih sedežev med vožnjo (v preteklih letih)

V projektu Pasavček je v šolskem letu 2017/18 prijavljenih preko 820 skupin in oddelkov, vključenih je več kot 18.000 otrok in 1.350 učiteljev in vzgojiteljev. Za vse sodelujoče zagotavljamo različna preventivna gradiva, ki spodbujajo izvajanje aktivnosti, nudijo dodatne informacije ter možnost praktičnega prikaza pravilne uporabe varnostnih pasov in otroških varnostnih sedežev. Ob zaključku projektne dela vsi sodelujoči prejmejo priznanja Pasavčka za sodelovanje v projektu ter praktično nagradico s sporočilom Red je vedno pas pripet! Prav tako zagotavljamo strokovno podporo za izvedbo aktivnosti, izvajamo usposabljanja za učitelje in vzgojitelje ter preventivne dogodke.

Brošura Red je vedno pas

Plakat Pasavček - šolski koledar

Figurica Pasavček www.pasavcek.si

Tattoo Pasavček

Slika: Gradiva v okviru projekta Pasavček.

V okviru nacionalne akcije Varnostni pas se preko sodelujočih v projektu izvajajo spremljanje pripetosti in beleženje z žigi na kartončke in nagrajevanjem otrok, ki so bili vsaj 10-krat uspešni. Prav

Akcijski načrt NPVCP - VARNOSTNI PAS

tako se vse šole in vrtce obvesti o ustreznem organiziranem šolskem prevozu in uporabi varnostnih pasov. Izvajajo se različni preventivni dogodki, lutkovne predstave Pasavček v prometu ter druge aktivnosti na lokalni ravni.

Projekt Pasavček je že več let eden izmed najbolj uspešnih in učinkovitih ter tudi množičnih prometno-preventivnih projektov v Sloveniji. Poleg številnih in pestrih preventivnih aktivnosti je izrednega pomena tudi evalvacija projekta, ki se preverja tako preko zadovoljstva in pridobljenih informacij o varni vožnji v avtu pri otrocih, starših in strokovnih delavcih, ter tudi z opazovanjem uporabe otroških varnostnih sedežev in varnostnih pasov. V preteklih letih je bila v okviru projekta oblikovana posebna enotna metodologija opazovanja, ki vključuje različne vrste cest, več dni v tednu ob različnih časovnih obdobjih, ter tako omogoča primerjavo podatkov med leti. Rezultati dosedanjih opazovanj kažejo, da se pripetost otrok med vožnjo iz leta v leto povečuje za 5 - 7 %, saj je po projektu Pasavček v prvem letu pripetost narasla za skoraj 7 % (z začetnih 53,7% na 60,4%), v zadnjih letih pa se je še povečala na skoraj 94 % v povprečju pripetih otrok, kar je posledica tudi številnih aktivnosti v okviru projekta Pasavček.

Poleg tega so za varno vožnjo otrok pomembne tudi zakonske in podzakonske določbe, ki opredeljujejo:

- obvezna pripetost otrok v homologiranih zadrževalnih sistemih (otroških sedežih) do višine 150 cm v vseh vozilih z vgrajenimi varnostnimi pasovi (Zakon o pravilih cestnega prometa, 88. člen)
- določbe glede prevoza skupine otrok (Zakon o pravilih cestnega prometa, 90. člen)
- varnost in posebni pogoji za vozila za prevoz skupine otrok (Zakon o motornih vozilih, 45. člen; Pravilnik o napravah in opremi vozil v cestnem prometu)
- vstopanje in izstopanje potnikov pri šolskih in organiziranih prevozih ter s tem povezane določbe in ravnanja ostalih voznikov (Zakon o pravilih cestnega prometa, 91. člen): ustavitev za avtobusom, ustavitev iz nasprotne smeri, če stoji avtobus na vozišču, itd.
- glede pravice do šolskega prevoza pri ogroženosti otrok na šolskih poteh (Zakon o osnovni šoli, 56. člen)
- spremljanje in obveznosti učiteljev (Pravilnik o pedagoških spremljevalcih pri prevozu skupine otrok)

Akcijski načrt NPVCP - VARNOSTNI PAS

6. MEDIJSKI NAČRT IN AKTIVNOSTI

Osnovno sporočilo preventivne akcije je:

Vam je že KLIKnilo? KLIK VARNOSTNEGA PASU vam lahko reši življenje. Vozimo pametno.

Ključna sporočila in medijska strategija:

- usmerjenost na ciljne skupine:
 - Moški vozniki
 - Potniki na zadnjih sedežih
 - Poklicni vozniki
 - Starši in drugi odgovorni za varnost otrok
 - Učitelji in vzgojitelji
- glavna sporočila oz. problematika:
 - osveščanje glede uporabe varnostnih pasov pri odraslih na zadnjih sedežih v avtomobilih
 - varna vožnja otrok z dosledno in ustrezno uporabo otroških varnostnih sedežev
 - Uporaba varnostnih pasov v naseljih in na krajših vožnjah
 - spodbujanje in osveščanje mladih k uporabi varnostnih pasov
 - spodbujanje in osveščanje voznikov in potnikov na avtobusih in tovornih vozilih
 - informiranje glede obveznosti varne vožnje otrok pri organiziranih in šolskih prevozih

Ključne aktivnosti, ki se bodo izvajale v okviru letošnje preventivne akcije varnostni pas so:

- Sporočilo za medije ob pričetku akcije
- Medijske aktivnosti za osveščanje in informiranje glede uporabe varnostnega pasu (priprava jasnih priporočil, video , preventivna gradiva)
- Dodatno informiranje in obveščanje glede ustreznega šolskega prevoza skupin otrok preko osnovnih in srednjih šol ter vrtcev v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje
- Izvajanje projekta Pasavček po šolah in vrtcih z dodatno aktivnostjo spremljanja pripetosti otrok in vseh voznikov in potnikov
- Izvajanje akcije Varnostni pas – vez z življenjem preko Izpitnih centrov in šol voženj z opozarjanjem in izobraževanjem kandidatov za voznike
- Izvajanje preventivnih dogodkov na lokalni ravni
- Nadzor s strani Policije in občinskih redarstev

7. UKREPI v obdobju od 12. do 23. marca 2018

Št.	VRSTA UKREPA	IZVAJALEC	ČAS IZVEDBE	KRAJ IZVEDBE	OPOMBA
1.	Sporočilo za javnost in medijske aktivnosti akcije VARNOSTNI PAS	AVP	12. marec 2018	AVP	Medijem, spletne strani AVP
2.	Preventivna gradiva za izvajanje aktivnosti opozarjanja in osveščanja	AVP	Marec 2018	Po Sloveniji	Sodeluje v akciji 88 občin, zagotavljanje preventivnih gradiv za občinske SPV, IC, pooblaščenice organizacije, NVO, Policijo
3.	Izvajanje preventivnih dogodkov z namenom osveščanja glede uporabe varnostnih pasov z novimi demonstracijskimi napravami	AVP	Marec – junij 2018	Po Sloveniji	Izvedba 5-10 velikih dogodkov z Vrtavkom, Zaletavčkom za splošno javnost
4.	Prispevki v lokalnih glasilih	AVP, občinski SPV	marec 2018	Glasila, radijske postaje, lokalni mediji	
5.	Obvestilo vsem šolam in vrtcem glede ustreznosti šolskega prevoza	AVP, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport	Marec 2018	Po Sloveniji	Dopis na vse OŠ in vrtce ter srednje šole, lokalne skupnosti
6.	Izvajanje akcije Varnostni pas – vez z življenjem z osveščanjem in informiranjem kandidatov za voznike pri izpitni vožnji	AVP, IC	Marec 2018	Po območjih IC	
7.	Informacija šolam vožnje, da namenijo učno uro pravilni pripetosti z uporabo preventivnega filma	AVP	Marec 2018	Po Sloveniji	
8.	Izvajanje projekta Pasavček	AVP – SPV, sodelujoče šole, vrtci,	Januar-junij 2018, september 2018	po Sloveniji	Sodelujočih 824 vrtčevskih skupin in šolskih oddelkov,

		občinski SPV			zagotovitev potrebnih gradiv; pregled končnih poročil, nagrajevanje sodelujočih, predstavitev rezultatov, novo šolsko leto 2018/19 (prijava preko spletne strani www.pasavcek.si)
9.	Dodatne aktivnosti v okviru projekta Pasavček	APV-SPV	marec 2018	Po Sloveniji	spremljanje pripetosti na vsaki vožnji (štampljke in kartončki), projektno delo, demo sedeži
10.	Izvajanje lutkovne predstave Pasavček v prometu po vrtcih in šolah	AVP	Marec 2018	Po Sloveniji	Izvedli bomo 45 lutkovnih predstav Pasavček v prometu po sodelujočih vrtcih in OŠ
11.	Izvajanje preventivnih dogodkov za otroke in starše po vrtcih in šolah	AVP	Marec – junij 2018	Po Sloveniji	Izvedba 7 dogodkov Pasavček
12.	Sodelovanje pri nadzoru z demo napravami	AVP, Policija, občinska redarstva	Marec, april 2018	Po Sloveniji, PU	Uporaba Zaletavčka za prikaz trka in osveščanje udeležencev v prometu ob izvajanju nadzora
13.	Izvajanje projekta Prva vožnja, varna vožnja	AVP – SPV, v sodelovanju z občinskimi SPV	Skozi leto	Ljubljana, Domžale	Izvedba predavanj in preventivnih dogodkov za bodoče starše v okviru vsebin »šole za starše«
14.	Objava obvestila na spletni strani za vrtce, osnovne in srednje šole	MIZŠ	Marec 2018		Spletna stran MIZŠ in rubrika Varna mobilnost
15.	Poostren nadzor nad uporabo varnostnih pasov in ustreznih zadrževalnih sistemov med vožnjo na prednjih in zadnjih sedežih ter nadzor nad uporabo mobilnega telefona med vožnjo	Policija	12. – 23.3.2018	državne in občinske ceste	Nadzor nad uporabo varnostnega pasu in ustreznih zadrževalnih sistemov ter uporabo mobilnega telefona med vožnjo v vseh vrstah motornih vozil
16.	Nadzor pri šolskih prevozih otrok v šolo in domov	Policija, inšpekcije	Marec 2018		Preventivni pregledi in nadzor nad uporabo ustreznih

					zadrževalnih sistemov in predpisov s področja prevozov otrok
17.	Sodelovanje Policije pri preventivnih projektih drugih organizacij	Policija	skozi celo leto		Projekti osnovnih šol, vrtcev, sejmi, prireditve, razstave...
18.	Koordinacija aktivnosti in opozarjanje na uporabo varnostnih pasov	ZZŠAM	Marec, september 2018	ZŠAM po Sloveniji	Opozarjanje, razdeljevanje gradiv
19.	Nadzor nad uporabo varnostnega pasu	Občinska redarstva	12.-23.3.2018	Ceste v naseljih in lokalne ceste izven naselja (pred OŠ in vrtci)	Skladno z zmogljivostmi bodo občinska redarstva izvajala nadzor nad uporabo varnostnega pasu
20.	Nadzor uporabe in pravilne uporabe zadrževalnih sistemov za otroke in varnostnih pasov	Občinska redarstva	13.-26.3.2017	Območja šol in vrtcev	V sodelovanju s policijo

8. ZAKLJUČEK

Za večjo varnost je nujno, da vsi vozniki in potniki uporabljajo varnostni pas na vseh vožnjah, saj bistveno prispeva k njihovi varnosti in prepreči nepotrebne telesne poškodbe zaradi naglih zaviranj ali udeležbe v prometnih nesrečah. Hkrati pa želimo s preventivno akcijo vplivati na vedenjske vzorce tako voznikov kot sopotnikov ter krepiti zavest, da moramo za lastno varnost in varnost drugih udeležencev v cestnem prometu največ poskrbeti sami. In varnostni pas dokazano zmanjšuje težo posledic trka v prometnih nesrečah pri vseh voznikih in potnikih, kar ga opredeljuje tudi kot enega ključnih odkritij prejšnjega stoletja.

Po zadnjih statističnih podatkih je uporaba varnostnega pasu primerjalno med leti približno enaka pri voznikih in sopotnikih kot tudi pri otrocih. Zahvala gre preventivnim akcijam, ki skrbijo za osveščanje vseh udeležencev v cestnem prometu o najhujših posledicah, ki se pripetijo pri neuporabi varnostnega pasu. Skupaj dosegamo cilj, zmanjšanja smrtnih žrtev ter huje telesno poškodovanih v cestnem prometu. Ključen pa je tudi nadzor in izvajanje opozarjana na uporabo varnostnih pasov. Pomembno pa je izpostaviti še vedno nedosledno uporabo varnostnih pasov na krajših vožnjah in pri nižjih hitrostih ter na zadnjih sedežih v vozilih in v avtobusih. Preventivne aktivnosti je potrebno izvajati skozi daljše časovno obdobje, ter tako oblikovati pozitiven odnos do varnostnega pasu pri vseh voznikih in potnikih. Vam je že KLIKnilo? KLIK varnostnega pasu vam lahko reši življenje. Vozimo pametno!

Pripravila:
dr. Mateja Markl
Vodja Sektorja za preventivo
in vzgojo v cestnem prometu

mag. Igor Velov
Direktor AVP

Poslano: - sodelujočim v akciji, medijem
- spletne strani

Priloga: - načrtovani ukrepi

Vložiti: - v zadevo.